

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)

ІНСТИТУЦІЙНЕ МОДЕЛЮВАННЯ У НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕННЯХ

Розробник:

Канцедал Н. А., завідувач кафедри
обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Інституційне моделювання у наукових дослідженнях
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра обліку і оподаткування
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Канцедал Наталія Анатоліївна, к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування кабінет 436, кафедра обліку і оподаткування nataliia.kantsedal@pdaa.edu.ua https://www.pdaa.edu.ua/people/kancedal-nataliya-anatoliyivna
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Заплановані результати навчання	
Мета вивчення навчальної дисципліни:	формування знань і навичок інституційного підходу щодо комплексного бачення досліджуваної наукової теми, орієнтованих на пошук нових рішень раніше не розв'язаних завдань
Основні завдання навчальної дисципліни:	- ознайомлення здобувачів вищої освіти з теоретико-практичними аспектами інституційного бачення методологічних проблем економіки в цілому, а також в галузі управління й адміністрування; - набуття практичних навичок інституційного моделювання авторських рішень, орієнтованих на удосконалення механізму функціонування господарюючих суб'єктів національного та глобального соціально-економічного простору.
Компетентності: Загальні компетентності (ЗК):	ЗК01. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК02. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Програмні результати навчання	ПР01. Використовувати прийоми моделювання для унаочнення авторських рішень, орієнтованих на удосконалення інституційного механізму реалізації економічних інтересів господарюючих суб'єктів національного та глобального рівнів.
Трудомісткість	Загальна кількість годин – 120. Кількість кредитів – 4. Форма семестрового контролю – залік.
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ:

	<p>https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist.</p> <p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо.</p> <p>Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf</p>
Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:	Презентації, словники

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Інституційні аспекти комплексного бачення сучасних проблем економіки	30	4	6	20
Тема 2. Застосування наукових методів досліджень у вирішенні інституційних проблем економіки та управління.	30	4	6	20
Тема 3. Моделювання взаємодії інституційних суб'єктів економіки та управління в національному та глобальному вимірах.	30	4	6	20
Тема 4. Інституційні механізми реалізації національних інтересів України.	30	4	6	20
Усього годин	120	16	24	80

Форми контролю результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування	Письмове виконання практичних завдань	Публікація результатів наукових досліджень	Виконання завдань самостійної роботи	
ПР01	8	48	20	24	100
Разом	8	48	20	24	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин Лекції/практичні заняття	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
		Опитування	Письмове виконання практичних завдань	Публікація результатів наукових досліджень	Виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Інституційні аспекти комплексного бачення сучасних проблем економіки	2/3	2	12		6	20
Тема 2. Застосування наукових методів досліджень у вирішенні інституційних проблем економіки та управління.	2/3	2	12		6	20
Тема 3. Моделювання взаємодії інституційних суб'єктів економіки та управління в національному та глобальному вимірах.	2/3	2	12		6	20
Тема 4. Інституційні механізми реалізації національних інтересів України.	2/3	2	12	20	6	40
Разом	16/14	8	48	20	24	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Опитування

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	правильна обгрунтована відповідь за лекційним матеріалом свідчить про достатній рівень засвоєння прийомів моделювання для унаочнення авторських рішень, орієнтованих на удосконалення інституційного механізму реалізації економічних інтересів господарюючих суб'єктів національного та глобального рівнів
1	неточна відповідь за лекційним матеріалом свідчить про задовільний рівень засвоєння прийомів моделювання для унаочнення авторських рішень, орієнтованих на удосконалення інституційного механізму реалізації економічних інтересів господарюючих суб'єктів національного та глобального рівнів
0	відсутність відповіді на поставлене питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
12	виконані завдання на практичних заняттях свідчать про високий рівень засвоєння прийомів моделювання для унаочнення авторських рішень, орієнтованих на удосконалення інституційного механізму реалізації економічних інтересів господарюючих суб'єктів національного та глобального рівнів
8	виконані завдання на практичних заняттях свідчать про достатній рівень засвоєння прийомів моделювання для унаочнення авторських рішень, орієнтованих на удосконалення інституційного механізму реалізації економічних інтересів господарюючих суб'єктів національного та глобального рівнів
4	виконані завдання на практичних заняттях свідчать про задовільний рівень засвоєння прийомів моделювання для унаочнення авторських рішень, орієнтованих на удосконалення інституційного механізму реалізації економічних інтересів господарюючих суб'єктів національного та глобального рівнів
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	виконані завдання самостійної роботи свідчать про високий рівень засвоєння прийомів моделювання для унаочнення авторських рішень, орієнтованих на удосконалення інституційного механізму реалізації економічних інтересів господарюючих суб'єктів національного та глобального рівнів
4	виконані завдання самостійної роботи свідчать про достатній рівень засвоєння прийомів моделювання для унаочнення авторських рішень, орієнтованих на удосконалення інституційного механізму реалізації економічних інтересів господарюючих суб'єктів національного та глобального рівнів
2	виконані завдання самостійної роботи свідчать про задовільний рівень засвоєння прийомів моделювання для унаочнення авторських рішень, орієнтованих на удосконалення інституційного механізму реалізації економічних інтересів господарюючих суб'єктів національного та глобального рівнів
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Форма проведення семестрового контролю згідно з робочим та навчальним планом – *залік*.

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. *Методологія наукових досліджень* : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
2. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. *Методологія наукових досліджень* : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с. URL: https://isp.kiev.ua/images/Page_Image/Library/Methodology_Zatserkovny_Tishayev_Demidov.pdf
3. Канцедан Н. А. Інституційне моделювання: поняття та базові підходи до практичного застосування. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року)*. Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 163-165.

URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7965>

4. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Впровадження інтерактивних моделей навчальних занять: інтеграція наукової творчості та професійних компетенцій. *Матеріали 50-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти»*. Полтава: РВВ ПДАА, 2019. С. 144-146. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/3874>

5. Кульчицький І. М. Концептуалізація понять “модель” та “моделювання” у наукових дослідженнях. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/jun/12897/19kulchickiyimkonceptual.pdf>

6. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. URL: http://library.megu.edu.ua:8180/jspui/bitstream/123456789/2508/1/20201113_100711.pdf

7. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. URL: https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_or_g_nauk_dosl.pdf

8. Плаксієнко В. Я., Канцедал Н. А. Інформаційна роль облікових систем у глобальному економічному середовищі. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 22 травня 2020 р.* Том 1. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С 84-86. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8125>

9. Саєнко М.С. Моделювання як метод наукового пізнання, типи моделей. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/227429813.pdf>.

10. Тарелкін Ю. П., Цикін В. О. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Суми: Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. 196 с. URL: <https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/42-1.pdf>

11. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Знання-Прес, 2002. – 295 с.

12. Юринєць В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с. URL: http://ism-lnu.podia.com.ua/wp-content/vidannia/pidr/metod_nauk_dosl.pdf

Допоміжні

13. Бірта Г. О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen.pdf

14. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>

15. Kantsedal N., Ponomarenko O., Dorohan'-Pisarenko L., Liaska O. The methods of using interactive technologies during teaching foundations of scientific research at higher educational establishments. *Independent Journal of Management & Production (IJM&P)*. Vol. 10, № 7. Special Edition PDATU, 2019. P. 778-797. DOI: 0.14807/ijmp.v10i7.917 URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/4997>

16. Канцедал Н. А. Інституційна модель збагачення предмета бухгалтерського обліку. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 22 травня 2020 р.* Том 1. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С 32-35 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8124>

17. Канцедал Н. А. Інституційна природа виникнення нових об'єктів обліку. *Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 червня 2020 р).* / відп. ред. В.В. Чудовець. Вип. 12. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2020. С. 54-57.

URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8552>

18. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2005. 204 с.

19. Лук'яненко Д.Г., Поручник А.М, Колот А. М., Столярчук Я.М. Глобальна економіка XXI століття: людський вимір. К.: КНЕУ, 2008. 420 с.

20. Малюга Н. М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів. / За ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. Житомир : ПП «Рута», 2003. – 476 с.